

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/249474,Katarzyna-Adamow-Tomasz-Wojtowicz-Siatkarz-niezbledny-do-produkcji-smiglowcow.html>
26.10.2026, 14:46

Katarzyna Adamów: Tomasz Wójtowicz. Siatkarz „niezbędny do produkcji śmigłowców”

W 1974 r., w Meksyku, polscy siatkarze zdobyli swój pierwszy złoty medal mistrzostw świata. Jedną z gwiazd naszej reprezentacji był wybitny siatkarz, uważany za jednego z najlepszych zawodników w historii polskiej i światowej piłki siatkowej – Tomasz Wójtowicz.

[Archiwum IPN Sport](#)

22.09

Urodził się 22 września 1953 roku w Lublinie w rodzinie sportowej – zarówno ojciec Kazimierz, jak i matka Bogumiła, byli siatkarzami. Po latach wspominał, że w zasadzie wraz z rodzeństwem wychowali się na boisku, a rodzice „pewnie zamiast smoczka dali mi piłkę do siatki”.

Grał najpierw w MKS Lublin, później trafił do Avii Świdnik – klubu, w którym trenerem był jego ojciec. Tam rozpoczęła się jego kariera seniorska. W siatkówkę grał także jego młodszy brat – Wojciech. Razem tworzyli tzw. „klan Wójtowiczów”. Tomasz wspominał humorystycznie, że zawsze dostawali od ojca „więcej w kość” od innych, by uniknąć oskarżeń, że faworyzuje on swoich synów.

W latach 1973–1984 rozegrał trzysta dwadzieścia pięć spotkań w barwach narodowych. Pod okiem wybitnego trenera, Huberta Wagnera, jako 21-letni chłopak zdobył mistrzostwo świata w Meksyku (1974), a dwa lata później złoty medal na Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu (1976). To był historyczny moment – pierwszy raz polscy siatkarze sięgnęli po olimpijskie złoto.

Kariera pełna sukcesów

W Polsce Ludowej sportowcy musieli być gdzieś zatrudnieni. Często formalnie pracowali w zakładach pracy, fabrykach, kopalniach. Państwo finansowało rozwój sportowca poprzez kluby sportowe. Z jednej strony pozwalało to na poświęcanie się tylko treningom, z drugiej zaś nierzadko wiązało się z ograniczeniami, takimi jak kontrola władz nad wyjazdami zagranicznymi i możliwościami rozwoju kariery za granicą.

Wójtowicz dla klubu ze Świdnika był tak ważny, że w dokumentach wpisano mu, że jest „niezbędny do produkcji śmigłowców”.

Z powodu nacisków Huberta Wagnera uznano jednak, że śmigłowce będą latać i bez Wójtowicza, i zgodzono się na jego transfer do Legii Warszawa. Z Legią sięgnął po swoje pierwsze mistrzostwo Polski.

Dodatkowym utrudnieniem dla rozwoju sportowej kariery Wójtowicza był fakt, że mógł wyjechać na zagraniczny kontrakt dopiero po 30. roku życia. Gdy osiągnął ten wiek, w 1983 r., na kilka lat przeniósł się do wymarzonego wtedy kierunku dla siatkarza – włoskiej Serie A.

Tomasz Wójtowicz uznawany jest za jednego z pierwszych siatkarzy, którzy skutecznie stosowali atak z drugiej linii (tzw. *pipe*). To zmieniło sposób gry i taktykę w siatkówce na całym świecie.

Zakończył karierę w 1989 r., a do Polski powrócił w 1990 r. Jego praca jako trenera siatkówki była bardzo krótka. Wójtowicz miał ogromny talent i wszystko w siatkówce przychodziło mu

łatwo, dlatego wydawało mu się, że innym też powinno – „denerwowało mnie, jak ktoś czegoś nie potrafił - Szybko bym się wykończył przy tej robocie” – wyjaśniał.

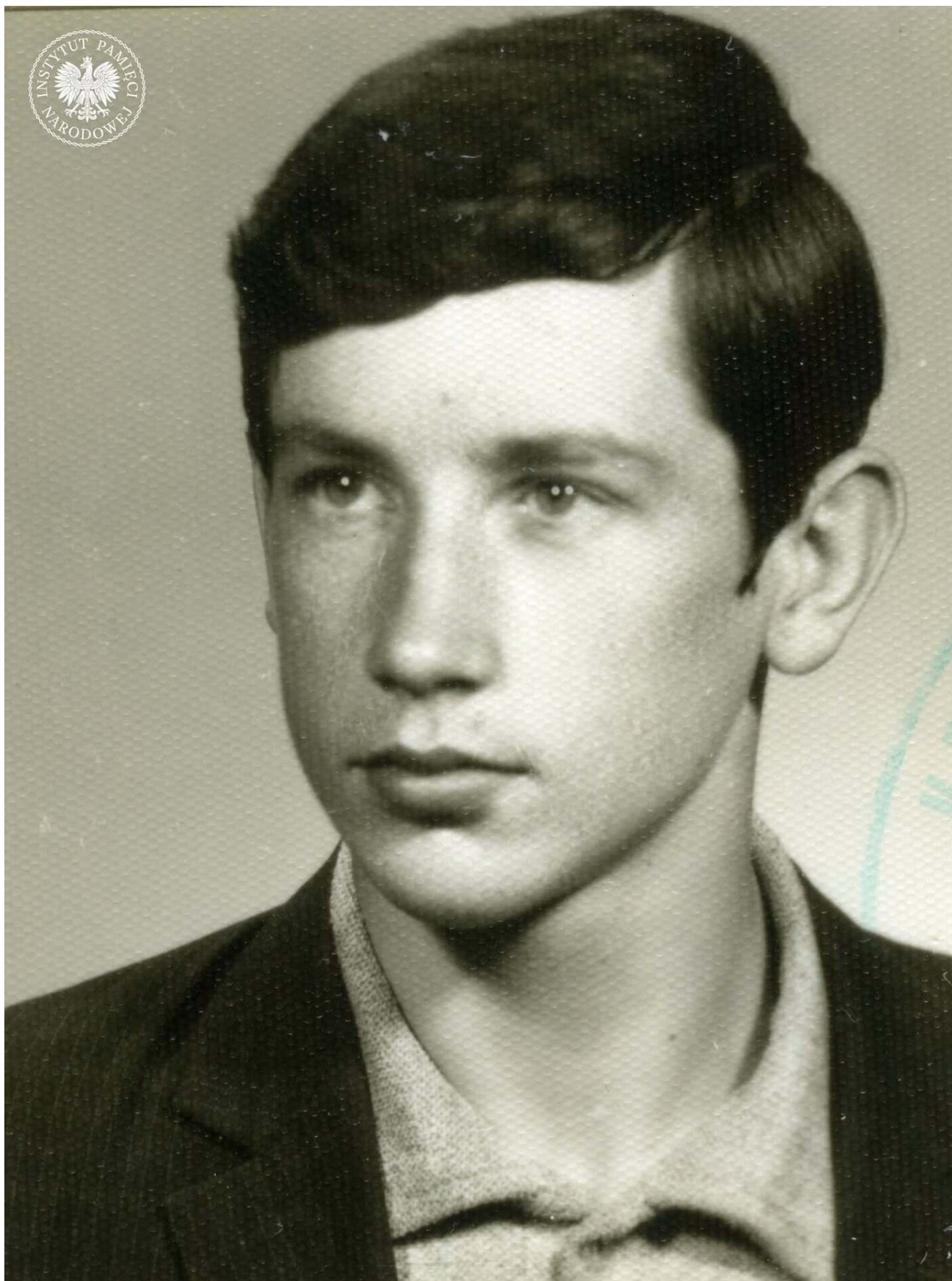
[Czytaj artykuł Katarzyny Adamów Tomasz Wójtowicz. Siatkarz „niezbędny do produkcji śmigłowców” na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Archiwum IPN, Sport

Artykuł

Tomasz Wójtowicz (fot. z zasobu AIPN)